

MITÄ OPIMME UUDENAJAN HISTORIASTA

Pekka Ervastian esitelmä Jyväskylän kesäkursseilla
(7.–14.8.1932)

N:o 1

Jos inhimillistä vapautta käsitellään filosofisesti, niin siitä helposti muodostuu kysymys tahdon vapaudesta. Tähän ovat filosofit yrittäneet vastata ja päässeet kahteen vastakkaiseen tulokseen: Tahto on vapaa; tahto ei ole vapaa. He saavat maailman puolesta olla erimieltä, sillä maailmassa ihmisille on yhdentekevää onko tahtomme vapaa vai ei. Emme ota sitä lukuun käytännöllisessä elämässä. Emme nyt käsittele tätä kysymystä kuitenkaan filosofiselta kannalta, vaan tarkastamme kysymystä käytännön kannalta. Silloin havaitsemme, että on sekä vapaata, että ei-vapaata tahtoa. Jos on esim. sairas, ei voi liikkua, vaikka tahtois, sillä ruumis sairaudesta ei kykene liikkumaan. Samoin monella muulla tavoin voi olla kahlehdittu. Esim. vankilassa pidätettynä on vielä enemmän epävapaa kuin sairaana. Vapaus ei kuitenkaan esiinny vain näin kouriintuntuvalla tavalla. Köyhänä ei voi ollenkaan sellaista tehdä, jota mahdollisesti haluaisi, jos se vaatii varoja. Rikas taas voi tuntea itsensä epävapaaksi huoliensa vuoksi. Hänellä on esim. suruja huonoista rahansijoituksista. Köyhä on usein vapaampi luopumaan rahastaan, viimeisestäkin markastaan. Vapaudettomuus ei kuitenkaan yksin ole riippuvainen ulkonaisista seikoista. Juomahimon orja ei itse huomaa, ainakaan alussa, olevansa himon orja, vaikka mies esim. vaimonsa silmissä voi olla

himon orja. Vasta kun ei enää kykene täyttämään velvollisuuksiaan voi itsekkin huomata olevansa juomahimon orja. Silloin vasta voi tehdä kääntymyksen ja ryhtyä pahettansa voittamaan. Tämä on siis ollut sisäistä orjuutta. Kääntäkäämme huomiomme ensin ulkonaiseen vapauteen. Esimerkiksi köyhyyden yhteydessä esiintyy juuri ulkonainen vapaus. Myöhemmin käännämme huomiomme sisäiseen vapauteen.

Ulkonaista vapaudettomuutta tarkastaessamme siirtykäämme taaksepäin historiassa. Jos menemme taaksepäin vuosisatoja, niin silloin ihmiset elivät muutamassa merkityksessä orjuudessa. Heillä ei ollut omantunnon vapautta. Ihmisten vapaus oli omantunnon asioissa monessa suhteessa rajoitettu. Sisäisesti saivat luonnollisesti ajatella miten vain, mutta eivät saaneet ajatuksiaan vapaasti lausua ja pohtia. Nykyisin voimme yhdessä vapaasti pohtia elämän totuuksia. Ennen katolinen kirkko määräsi mitä sai ajatella ja mitä uskoa. Ei siinä ole pahaa, jos saamme esimerkkejä ja ohjeita vanhemmiltamme, päinvastoin. Mutta katolinen kirkko rajoitti, mitä ei saanut ajatella ja samalla määräsi, mitä sai ajatella. Nyt on itämailla Buddhanusko jo voittanut suuresti alaa. Buddhan oppilaat tulivat mm. Eurooppaan lähetysmatkoille. Katolinen kirkko samaan aikaan puhui omaa oppiansa, joka ei ollut kristinuskoa. Buddhalaiset taas opettivat Buddhan oppia, vaikkeivät uskaltaneet suorastaan siitä puhua, vaan pukivat oppinsa kristinuskon valoon. Nämä buddhalaiset lähetyssaarnaajat tulivat erikoisesti Etelä-Ranskaan. Katolinen kirkko opetti ikuista kiirastulta ja helvettiä, mutta lähetyssaarnaajat opettivat, että kiirastulet ja helvetit kestävät vain jonkin aikaa. Lähetyssaarnaajat olivat juuri albigensseja, jotka katolisen kirkon mielestä olivat kerettiläisiä. Pietarilla oli Taivaan valtakunnan avain ja hänen

jälkeläisellään paavilla. Paavi ja kirkko olivat siinä määrin Jumalan edustajia, että ulkopuolella ei ollut pelastusta. Ihmissielu oli helisemässä, jollei se kulkenut kirkon suojeluksessa taivasta kohti. Keskiajalla syntyi inkvisitio, jonka avulla kirkko tahtoi säilyttää valtaansa ja pelastaa ihmisiä kadotuksesta. Keskiäika on aivan täynnä ihmeellisiä vainoja, jotka usein päättyivät polttorovioon. Useat vainotut eivät voineet kestää ruumiillista tuskaa, vaan kääntyivät huuliuskoon. Mutta oli paljon niitäkin, jotka säilyttivät uskonsa ja menivät teloittajiensa käsiin. Sen sijaan, että katolinen kirkko nyt olisi ryhtynyt puhdistamaan oppiansa ja elämäänsä, se vain nauroi ja eräskin paavi, Leo X:s sanoi nimenomaan: ”Miten paljon meillä onkaan hyötyä tästä tarusta Kristuksesta.” Sitten lopulta Luther nousi sotaan katolista kirkkoa vastaan. Nyt syntyi ikään kuin halkeama kirkkoon. Syntyi toinen kirkko. Luther toi omantunnon vapauden, itse oli saatava vapaasti lukea pyhiä kirjoja ja itse vapaasti ajatella. Puhdistus kuitenkin tapahtui tulella ja miekalla. Kustaa II Adolf teki suuren teon taistellessaan uskon puolesta. Koska tämä vapaus, omantunnon vapaus, hankittiin tulella ja miekalla, jatkuivat vainot; tällöin noitavainot alkoivat. Nykyisin yksilöä ei saa sortaa vaikka ajattelee omalla tavallaan. Mainingit ovat kuitenkin jatkuneet aina kun jotain uutta on syntynyt. Esim. pelastusarmeija ensin sai kirkkomme puolelta vastustusta. ”P.E. ei olisi saanut vapaasti harjoittaa kiihoitustaan”, kirjoitti eräs maaseutulainen nuoruudessani. Tämähän on suurta pimeyttä. Toinen historiallinen opetus.

Menkäämme joku vuosisata takaisin vaikkapa taas Ranskaan. Siellä on alhaisia ja ylhäisiä. Ylhäisö pitää itseään ainoina oikeina ihmisinä. Alhaiso oli ylhäisöä varten. Tietysti oli poikkeuksiakin, mutta yleensä juopa vain Ranskassa

kasvoi. Ylhäisö ajoi suurella vauhdilla hevosilla. Hevoset voivat ajossa kuolla, mutta taas otettiin toiset, terveet tilalle ja ajoa jatkettiin edelleen sillä vauhdilla, millä hevoset vain pääsivät. Näin kaduilla ja maanteillä. Ihmisiä, varsinkin naisia, lapsia, vanhuksia tai sairaita saattoi jäädä alle, ei se vaikuttanut, sillä olihan alhaiso vain ylhäisöä varten olemassa. Bastilji oli vertauskuvallinen tälle ajalle, erikoisesti kuninkaan vallan väline. Kuningas saattoi kirjoittaa vankeusmääräyksiä kenelle vain. Määräykset voivat olla usein ilman nimeä, että sen saaja voisi sitten täyttää siihen haluamansa nimen. Näin ei kukaan ollut poliittisesti suojattu. Sitten esiintyi kirjoittajia, jotka selittivät, että on välttämätöntä saada oikeudellinen yhdenvertaisuus. Näitä ajatuksia esitti ja niiden puolesta esiintyi kreivi St. Germain. Näille aatteille naurettiin vain, kunnes jälleen tulella ja miekalla ostettiin poliittinen vapaus. Ensin tuli Ranskaan hirmuvalta, sitten Napoleon saapui järjestämään. – Vasta vähitellen on alettu ymmärtää, että ihmisille kuuluu poliittinen yhdenvertaisuus ja vapaus, mutta ei vieläkään täydellisesti ole sitä käsitetty. Paljon on vielä epäkohtia. On poliittisia puolueita omine ohjelmineen. – Näin siis historiasta huomaamme, että 1500-luvulla tuli omantunnon vapaus Lutherin työn kautta ja poliittinen vapaus 1700-luvulla Ranskan vallankumouksen kautta. – Taas on kulunut yli 200 vuotta. Vielä puuttuu kolmas kohta. Taloudellinen vapaus puuttuu. Onko se nyt ovella. Pitäneekö nyt 1900-luvulla saavutettaman taloudellinen vapaus?

Nykyinen kriisi.

N:o 2

Tämä kysymys viekin meidät nykyajan kriittiseen maailmantilaan, jota ei kukaan kiellä olevan. Tämä kriisi on kärjistynyt taloudelliseksi pulaksi. Miljoonia työttömiä ihmisiä on enemmän kuin tavallisesti. Miljoonat ihmiset kärsivät taloudellista ahdinkoa. Ruokaa ei puutu, samoin kultaa on yhtä paljon kuin ennenkin. Kuitenkin ihmiset ja kansat seisovat hämmästyksissään rikkauksien edessä, eivät tiedä, miten menetellä. Kuinka olisi järjestettävä työtä ja toimeentulomahdollisuuksia kaikille? Tällainen kysymys on heitetty aivan kuin elämän taholta. Eivät edes taloustieteilijät keksi ratkaisua. Olemmeko käyttäneet väärin jotain tilaisuutta? Olemmeko itse ajaneet itsemme umpikujaan? Tarkastaessamme historiaa, teimme taloudellisen pulan suhteen havainnon, että se on itsenäisyyden puutetta, se on orjuutta. Historiasta havaitsimme, että on käynyt suuri taistelu inhimillisestä vapaudesta. 16-vuosisadalla oli taistelu omantunnon vapaudesta. Sitä ennen oli jo edellisinä vuosisatoina havaittu, että katolinen kirkko piti ihmisten omiatuntoja vankina. Katolinen kirkko ei itse tahtonut parannukseen ryhtyä. Lutherin täytyi ensin erota katolisesta kirkosta ja sitten vasta voi ryhtyä uskonpuhdistukseen. Itse uskonpuhdistus tapahtui suurimmaksi osaksi väkivallalla. Sodat seurasivat, ensin 30-vuotissota ja sitten muut. Teoriassa tämän jälkeen kuitenkin myönnettiin omantunnon vapaus. Sitten seurasi toinen puoli vapaudesta, poliittinen vapaus, jonka esteenä oli tyrannivalta. Tavallisilla kansalaisilla ei ollut äänioikeutta. Seurasi 18-vuosisata, valistusaika. Valistusajan vaatimuksia eivät hallituspiirit ottaneet huomioon. Silloin syntyi suuri vallankumous. Samalla tuli uusi lisäys inhimilliseen vapauteen. Vapaushan saavutettiin tavallaan jo kun saavutettiin omantunnon vapaus. Yhdenvertaisuus taas saavutettiin tavallaan poliittisen

vapauden yhteydessä. Vielä puuttuu taloudellinen vapaus. Ei omantunnon ja poliittinen vapaus merkinnyt juuri mitään taloudellisen vapauden puuttuessa. Viime vuosisadalla pohdittiin tätä asiaa. Tultiinhan mm. siihen, että ihmiset ovat veljiä keskenään. Yksi mahdollisuus on, että jokainen toimisi yksin, siis kaikkien sota kaikkia vastaan. Mutta myös toinen mahdollisuus: yhteistyö. Yksimielisyys oli välttämätön juuri sodassa vihollisia vastaan. Näin kansat vähitellen alkoivat tuntea itsensä jonkinlaisiksi yksilöiksi. Heidänkin (valtioiden, kansojen) piti tulla itsenäisiksi. Esim. Suomessakin alettiin viime vuosisadalla ajatella itsenäisyyttä. Viime vuosisadalla oli myös suuresti kysymyksen alaisena taloudellinen vapaus. Syntyi sosialistinen liike. Se sai suuret joukot ymmärtämään, että talous oli järjestettävä siten, että suuret joukot tuntevat taloudellista riippumattomuutta. Liike ei kuitenkaan ymmärtänyt, miten olisi lopullisesti menetelty. Johtajatkaan eivät osanneet puhua sellaista kieltä, että se olisi pystynyt kaikkiin ihmisiin. Sosialistinen liike väritti itsensä materialistiseksi. Tämä vaikutti, että se ei saanut kaikkien huomiota osakseen. Erikoisesti juuri hallituspiireihin se vaikutti yltiöpäiseltä. Näin sosialistinen liike ei kantanut mitään kaunista hedelmää. Taloudellinen kysymys oli takana kun sitten syntyi suuri maailmansota. Ehkä jotkut toivoivat sen ratkaisevan jollain taoin taloudellista kysymystä, mutta sota hävitti niin paljon, että tavallaan siirryttiin 100 vuotta taaksepäin. Sodan seurauksesta taloudelliseen pulma on kärjistynyt yhä enemmän. Nyt olemme jo kuin huipulla. Jokainen kysyy mitä tulee. Totuudenetsijöinä voimme havaita, että me kyllä laiminlöimme ratkaisun. Nyt tällä vuosisadalla taloudellinen kysymys vaatii ratkaisua. Viime vuosisadalla esiintyi teosofinen liike. Madame Blavatsky esiintyi 1875. Hän nimenomaan silloin sanoi, että nyt on

suuria kysymyksiä ratkaistavana. Tärkein niistä on juuri taloudellinen kysymys. Teosofinen liike otti sen ohjelmaansa, vaikka se epäonnistuiakin osittain. Pulma voidaan vain yhdellä tavalla ratkaista: Ihmiset ovat veljiä. Tämä on otettava perustaksi kaikelle ajattelulle. Jos nyt Europpa ei ota vastaan teosofista sanomaa, että ihmiset ovat veljiä, toisistaan riippuvia, ei voi välttää suurta sotaa. Europpa menee perikatoon, ellei se ota lippuunsa veljeyttä. Ei veljeyttä ainoastaan tunnekysymyksenä vaan järkevänä asiana. Jos ihmiset eivät ota huomioon yleistä veljeyttä, he eivät menesty missään asiassa. Sodat jatkuvat ym. kauhut. H.P.B. lisäsi, että on hyvin vähän toiveita siitä, että ihmiset ottaisivat varteen näitä ennakkovaroituksia. Vasta sota avasi silmät. Veljeys on siis välttämätön ehto. Maailmanihmisille se on kuitenkin hullutusta, sillä heille vain on selviö oikeus ja laki. Kaikki menisi nurin veljeyden avulla. Mutta niin ei ole, vaan kaikki juuri silloin menee hyvin. Ranskan vallankumouksessa kyllä ymmärrettiin veljeyttä. Aatteet tulivatkin silloin vapaamuurarien taholta. Mutta ei osattu aatteita toteuttaa. Onko Euroopassa sitten esitetty ihmiskunnalle ohjelmaa. Teosofinen liikehän ei luonut ohjelmaa, se vaan teroitti, että ohjelmiin on otettava välttämättä mukaan veljeys. Mutta on ihmisiä, jotka ovat esittäneet ohjelmiakin. Itävaltalainen Galergi esitti Europan Yhdysvalta-ohjelmat. Napoleonillakin oli jo ohjelmansa Europan Yhdysvaltojen luomiseksi. Hän kuitenkin lankesi, sillä ajatteli, että ensin olisi oltava mahtava persoonallisuus ja valtakunta, joka olisi Euroopan herra. Hän oli kyllä viisas ja antoi hyviä lakeja, mutta samalla kuitenkin liian ylpeä. Nyt meillä on Galergi, joka tekee aatteellisesti Europan Yhdysvaltojen luomistyötä. Tämä on herättänyt huomiota. On ymmärretty, että valtakunnat syövät toisensa lopulta. Ekoonominen ja samalla myös poliittinen elämä on

saatava veljelliseksi. Tietysti valtiomiehet ovat ylpeitä kukin oman valtakuntansa puolesta. He ajattelevat vain omaa maatansa. Siitä kansallisesta itsekkyydestä on osattava luopua. Täytyy oppia ottamaan huomioon toisetkin valtiot, silloin voidaan ratkaista taloudellinenkin puoli. Galergi huomauttaa, että ensin on oltava uskonnollinen pohja, sitten taloudellinen ratkaisu. Tämä ei kuitenkaan ratkaise yksilöllistä taloudellista kysymystä. Mutta on sellaisiakin ohjelmia. On Steinerin ohjelma Saksassa. Hän esitti kolmijako-ohjelman. Sitä ohjelmaa oli esittänyt eräs ranskalainen markiisi ja oppinut 1880-luvulla. Siinä ohjelmassa esitetään ranskalainen missiö. Hänen sanoi sen olleen jo viisaiden ohjelman. Ranskassa sitä oli tavallaan jo aikaisemmin toteutettu. Tämä kolmijako-ohjelma tähtää siihen, että ihmisen ja yhteiskunnan eri elämänilmaukset riippuvat juuri näistä kolmesta vapauden puolesta. Näiden tulisi olla kuitenkin toisistaan riippumattomia. Sitä varten olisi kolme parlamenttia. I parlamentti hoitaisi kaikkea omantunnon työtä, kuten kasvatusta ym. II parlamentti poliittista elämää ja kolmas parlamentti hoitaisi taloudellista elämää. Silloin politiikkaa ei voitaisi sekoittaa talouteen. Jos sotaherrat tahtoisivat tapella, ei taloudellinen parlamentti myöntäisi siihen varoja, vaan sotaherrat saisivat tapella omilla varoillaan jne. – Mutta eikö ole sellaista ohjelmaa, johon tavallinenkin ihminen voisi ottaa osaa? Onhan meillä sellainenkin. Jeesus Kristus on nimenomaan sanonut ”minä olen tie”. Hän sanoo: ”Rakasta Jumalaa ylinnä kaikkea ja rakastakaa toisianne veljinänne.” Silloin probleemit ratkaistaan. Ja hän itse nimenomaan antoi käytännöllisen esimerkin juuri taloudellisen pulan ratkaisuksi – 4 a´ 5000 ihmistä. Ei suinkaan millään sellaisilla ihmetempuilla, että olisi ruokaa näkymättömistä hankkinut. Sehän ei itse asiassa

hänelle olisi mikään ilmetyö ollutkaan. Mutta hän teki sen ihmeen, että sai ihmiset kaikki veljellisiksi edes sillä kertaa. Sanotaanhan Raamatussa nimenomaan, että tähteitä kerääntyi useita korillisia, joten koritkin olisi pitänyt muutoin hankkia. Näin ollen kuulijoilla oli evästä koreissaan mukanaan, mutta nähdessään Jeesuksen opetuslapsineen jakavan omansa lähellä oleville, tekivät kaikki samoin.

Perkele, maailma ja oma lihamme.

N:o 3

Inhimillinen vapaus ja sen ohella vapaudettomuus ei ole ainoastaan ulkonainen, vaan sen ohella sisäinen asia, johon nyt kääntäkäämme huomiomme. Jos ihminen on sairas, on se tavallaan este vapauteen, liikkumisen ja toiminnan este, mutta se on samalla hänessä itsessään. Se on sisäistä, sillä sairas ei voi tuntea samalla tavalla kuin terve. Näin ollen hän silloin voi tuntea sisäistä vapauden puutetta, mutta se ei sentään ole siveellistä laatua. Erikoisesti ihminen ei ole vapaa silloin, kun ei ole siveellisesti vapaa. Jos ihminen on suuttuva, ei hän ole silloin sanojensa ja tekojensa herra, vaikka suuttuminen aiheutuisikin ulkonaisesta seikasta. Hän ei silloin ole siveellisesti vapaa, vaan on suuttumus-intohimon orja. Voi myös vähitellen tulla muunkin intohimon orjaksi. Tällä tavalla siis voimme vapautta myös käsittää. Vapauteen, synnittömyyteen kaikki uskonnot tähtäävät. Jeesus Kristus nimenomaan sanoi: ”Totuus tekee teidät vapaiksi.” Se tekee silloin juuri siveellisesti vapaaksi. Silloin ei ole mitään pahaa, joka kahlehtisi. Siveellisesti täydellinen ihminen on sellainen, joka on vapaa valitsemaan vapaasti hyvän. Toiset filosofit kyllä sanovat, että ihminen on vapaa valitsemaan, mutta toiset taas

sanovat, ettei ihminen ole vapaa, vaan ennakoita määrätty valitsemaan toisen, joko hyvän tai pahan. Miksi valitsee pahan? Siksi juuri, ettei ole vapaa. Ihmisessä siis on pahan juuri. Kiusaukset ovat kuitenkin maailmassa, mutta ihminen lankeaa useimmiten noihin kiusauksiin. Tosin ei aina lankea ulkonaisesti, mutta voi ajatuksissaan langeta. Nainen esim. kulkee muotiliikkeen ohi ja nähdessään kauniin hatun haluaisi sen, vaikka ei ole nyt rahaa sitä ostaa. Halutessaan sen hän on siis langennut kiusaukseen. Mies kulkiessaan kapakan ohi, jossa ystävät istuvat, saattaa myös olla kiusauksessa. Jos voittaa kiusauksen on jokin järkevä syy, mutta jos menee sisään, niin lankesi pahaan. Ihmiset voivat toisaalta sanoa: minulle ei saa suuttua, minulle ei saa olla ilkeä. Miksi ihmiset näin sanovat? Siksi, että itse suuttuvat. Miksi ihmiset suuttuvat eli niin kuin nykyisin sanotaan, hermostuvat? Siksi, että on luontaista häijyyttä itsessä. Pelkää toisten olevan sitä, mitä itse on. Odotamme kuitenkin, että yksilö ei saa määrätä toisia, vaan hallitsee itseänsä, sillä onhan pahan alkujuuri hänessä itsessään. Kun näin ihminen huomaa, että pahan juuri on hänessä, niin kysyy, eikö muuta pahaa olekaan? Onko tässä koko pahan probleemi? Useat ajattelevat juuri näin, että muuta pahaa ei ole. Luonnossa on paljon kaunista ja ihanaa, mutta ihminen pilaa luonnon, hän on langennut syntiin, josta siis kaikki paha. Mutta tämä näkökohta on juuri saanut paljon tuskaa aikaan. Katolinen kirkko on tätä näkökohtaa erikoisesti teroittanut. Muu ei voi auttaa kuin Jumala yksin. Ja silloinkin vasta kuolemassa, sillä sitä ennen on altis kaikelle pahalle. Ihmisenä ei voi kehittyä täydelliseksi, mutta vasta kuoleman jälkeen Jumalan armosta pelastua. Tämähän juuri on saanut paljon kärsimystä ja tuskaa aikaan. Siitä seurasi helvetit ym. Koko olemassaolo oli pahan personoituma näkyvässä maailmassa. Unohdettiin, että syntiinlankeemustarussahan on

korostettu sitä, että jos syötte hyvän ja pahan tiedon puusta, niin tulette yhtä viisaaksi kuin Jumala. Siinä ei siis sanota, että paha olisi kirousta. Se kirous oli vain seuraus siitä, että ihminen tahtoi nimenomaan syödä hyvän ja pahantiedon puusta tullakseen viisaaksi. Jos tätä olisi ajateltu enemmän, olisi huomattu, että siitä tultiin näkeviksi kuin jumalat. Jos ihmiset olisivat olleet aina paradiisin tilassa pyhydessä, niin olisivat eläneet tietämättömyydessä saamatta mitään aikaan. Saadakseen järkeä oli heidän juuri tutkittava hyvää ja pahaa. Näin ollen oli hyvä, että ihmiset lankesivat syntiin, sillä ilman sitä eivät ihmiset olisi nousseet tietoon ja kasvattaneet järkeään. Jotta oppisi tuntemaan hyvän, täytyy tuntea paha. Syntiinlankeemus oli siis välttämätön episodi kehitykselle. Siinä on selvästi esitetty pahan suuri merkitys. Mutta paha ei voi olla ehdoton. On vain yksi ehdoton: Oleminen. Oleminen on hyvä. Paha vain välttämätön etappi kehityksessä, mutta samalla ohimenevä. Tämä kanta ei ole jesuiittamainen. Jesuiittamainenhan on sitä, että tarkoitus pyhittää keinot. Jos kirkko halusi rikkautta, niin oltiin valmiit käyttämään mitä keinoa tahansa. Se on jesuiittamaista. Suuri elämä ja luonto kun on kysymyksessä, niin se itse on hyvä, mutta paha on vain keino. Paha ei ole Jumalan keksimä, vaan se on olemassaolon sisäinen laki, se kasvattaa kaikkia eläviä olentoja kauneuteen ja hyvyyteen juuri episodina pahan avulla. Sitten vapaasti on tahdottava hyvää, totuutta, kauneutta. Mikään muu ei ole mahdollista vapaasti rakastaa kuin hyvä. Jos tätä ei tee, niin on vielä liian alhaisella kehitystasolla. Paha tyydyttää vain hetkeksi. Millä tavalla paha on olemassa? Onko se juuri vain ihmisessä? Mistä johtuu, että tuntee voimakkaita kiusauksia ulkoakin? Kuka kiusaa? – Ihminen luotiin alkuaan Jumalan kuvaksi. Kaikki siis alkuaan oli hyvää. Ihmisellä on ensinnäkin fyysillinen ruumis ja voimaruumis, joka tekee eläväksi. Vielä

ihminen on tunteva, ajatteleva ja tahtova. Ja lopuksi minä-tajunta, joka tekee ihmisestä kokonaisuuden. Hänen ei tarvitse muuta, kuin ajatella kauniisti, samoin tuntea ja elää kauniisti. Mistä kiusaukset syödä liikaa, juoda, ja elää sukupuolisissa nautinnoissa. Samoin voi ajatella, puhua ja tuntea pahaa, suorastaan tahtoakin. Apostoli Paavalikin sanoo, että hengessä tahdon hyvää, mutta lihassa asuu paha. Syventyessämme asioihin huomaamme, että uskonnoissa puhutaan perkeleestä. Tämä voi tuntua luonnottomalta, mutta elämässä on salaisuuksia. – Elämän koulu on järjestetty siten, että ihminen on heitetty kiusausten ja murheiden laaksoon. Tarkoitus on kuitenkin, että sitten nopeasti kehittyisimme hyvään. Raamatussa kerrotaan, että Jumala neuvotteli enkelien kanssa ja silloin enkelit pyysivät lupaa kiusata ihmistä. – Kaikkea johtaa eri jumalalliset enkeliolennot. Näin maapallollakin on oma ihmeellinen enkeliolento pitämässä koulua, jossa paha on kiusauksena ja keinona ihmisen kehittämiseksi, tarkoitus on pahan ja kärsimyksen avulla kasvattaa... Enkelillämme, käyttäessään pahaa kasvatuksessa, on kolme joukkoa palvelijoita apunaan. Nämä palvelijat ovat vielä itse kehittymättömiä. He ovat laiskoja ihmisolentoja edellisistä kehityksistä ja jääneet jällelle. Ainoa keino saada heidät kehittymään ja heräämään sekä ottamaan nopeita askelia kehityksessä on antaa heidän toimia meidän kiusaajinamme. Näin kiusauksetkin ovat kolmea laatua. Kiusaajat, jotka menevät voimaruumiiseen, tekevät syömisestä, juomisen ja sukupuolisuuden nautinnoksi. Ne ovat imeytyneet meihin. Voivat myös toisaalta sanoa: luovu kaikesta, kiduta itseäsi. Toisaalta kiusaajat, jotka ovat imeytyneet tunteisimme ja ajatuksiimme houkuttelevat meidät kaikenlaiseen kunniaan. Kunnianhimosta voimme sitten vaikka kuinka kieltää itseämme. Kolmas luokka kiusaajia sanoo: etkö huomaa,

kuinka huono maailma on, sinä voisit luoda paremman maailman. Tämä on vallan kiusaus... Nämä kaikki ovat siis ulkopuolisia kiusaajiamme. Miten voimme heistä päästä? Miten voimme voittajina selviytyä kiusauksista? Rukouksessammehan sanotaan: ”Älä johda meitä kiusaukseen, vaan päästä meitä pahasta.” Eli kuten eräs ranskalainen käännös asian oikeammin esittää: ”Älä anna meidän sortua kiusaukseen, vaan päästä meitä pahasta.”

Miten nyt voimme kulkea sitä tietä, joka vie Jumalan valtakuntaan, täydellisyyteen?

Voiton tie.

N:o 4

Voiton tie on tie juuri inhimilliseen vapauteen. Se on tie, jota käymällä voitamme itsemme ja maailman. Sitä kulkien voitamme sen pahan, joka asuu meissä. Tästä tietä puhuvat uskonnot. Siitä Jeesus Kristuskin puhuu kun hän sanoo: ”Minä olen tie, totuus ja elämä.” Ja jonka loppupäähän hän viittaa sanoessaan: ” Tulkaa täydellisiksi, kuten taivaallinen isä täydellinen on.” Sitä tietä kulkemalla kuljemme siis täydellisyyttä kohti siten, että aste asteelta voitamme ihmisessä piilevän pahan. Paha on vain relatiivinen ja ohimenevä. Ainoastaan hyvä on ikuinen. Emme voi suggeroida kärsimystä pois, sillä silloin se palaa taas. Turhaa on kuitenkin lisätä kärsimystä, vaikka turhaa on sitä suggeroida poiskaan, jollei samalla opi, että se kasvattaa. Paha hyvyyden vastakohtana, itsekäs halu ja itsekäs tahto, joka on ihmisessä, se on kuin tullut ulkopäin. Ihmisen omaa luontoa on hyvä, mutta paha on tullut ulkoapäin. Ne psykologit erehtyvät, jotka sanovat, että ihminen on vain

paha. Hyvä on ihmisessä ikuista, paha haihtuvaa. Meidän päivinäme ei enää uskotakaan pahan ehdottomuuteen. Meille on tärkeitä oppia tuntemaan paha ja mistä se on saanut alkunsa ja miten se ilmenee. Viisaat ovat opettaneet, että paha on oleellista niissä ihmiskunnan kasvattajissa, jotka käyttävät paha ja siitä johtuvaa kärsimystä kasvatukseen. Paha ensin rikkoo sopusointua, joka palatessaan aiheuttaa kärsimystä. Sopusoinnun palatessa saa rikkoja kärsiä. Sopusoinnun palatessa saa rikkoja kärsiä. Nämä olennot palvelevat pahan avulla, mutta itse eivät ole pahoja. Tämä on suurta nöyryytystä näiltä olennoilta toimia saatanana, vaikka itse on enkeli. Saatan (suomeksi vastustaja) ei ole persoona, vaan suuri joukkue, jonka apuna ovat nuo kolme ryhmää ihmisiä maapallon varhemmista luomispäivistä. Nythän on neljäs luomispäivä, neljäs manvantara. Ensimmäinen oli saturnus. Manvantara, josta saatanalliset henget n.s. asurat, eli saatanat ovat. Toinen on aurinkomanvantara, josta ahrimanit, pahat henget, pahan edustajat ovat. Kolmannesta manvantarasta ovat Luciferit. Nyt nämä kaikki ovat saavuttamassa täydellisyyttään kiusaamalla meitä, siis toimien meidän auttajinamme. Emme voi kehittyä hyvässä muutoin kuin auttamalla toisia hyvässä. Ainostaan itsekkyyys voi kehittyä yksinäisyydessä. Se olisi hullun paradiisia. Emme voi kuvitella rakkautta yksin, vaan rakkaus aina tahtoo levitä ulospäin, se tahtoo palvella. Näin ollen se vaatii useita eläviä olentoja yhdessä. Käsky nousta hyvässä ylöspäin on samalla siis käsky mennä yhteen tekemään hyvää palveluksessa. Pahan enkelit saivat käskyn kiusata. He ovat yhtä hyviä kuin mekin. Miten ne saavat tilaisuuden kiusata meitä? Emme oppisi hyvää ilman paha, se on filosofinen kanta. Tieteellisesti paha pystyi meihin siten, että nämä pahat olennot saivat heittää meihin ja meidän käyttövälineisiimme

omaa pahaansa, omaa ulkopuolista olemustaan, jonka taas olivat saaneet vuorostaan vanhoissa kehityksissä. U.T:ssa Paavali nimittää tätä paha siementä sarks eli liha. Se on meihin upotettu. Se on meidän sieluruumiissa, meidän sisäolemuksessa painona, joka ei ole meitä itseämme. Kun kuulee sen lihan äänen, niin ihminen sanokoon, että en ole sitä, niin se sillä kertaa vaikenee. Persoonallinen minä vaappuu hyvän ja pahan välillä. Tämä minä voi kuunnella itsekkyyttä, mutta toisinaan hyvinkin jaloja kuiskeita. Luciferit ovat tunteissa, Ahrimanit ajatuksissa ja Saatanat ovat tekemisissä persoonallisen minän kanssa. Näkyvä ruumiimme, sekä fyysillisesti näkyvä, että eetteripuolisko, on Paavalin mukaan Pyhän Hengen temppele. Se on lahja isältä ja äidiltä. Luonto sen työn suorittaa. Paremmin sanoen se on luonnolta. Lainasta on oltava kiitollisia, eikä suinkaan käytettävä sitä väärin. Sielullinen tuodaan mukana ja se on saastutettu lihan kautta. Mutta nyt fyysillis-eetterinen ruumis on karmallisesti niin lähellä, että se saa vaikutukset sielulta, joten fyysillis-eetteriruumiskin on jo saastutettu pienestä pitäen. Aina karmana heitetään ruumiiseen saasta. Paha itse asuu sielussa ja tekee sielun rikkirevityksi, mutta tämä on voitettavissa. Sielu on lunastettava pahan vallasta. Sielu on tehtävä niin kirkkaaksi, ettei siihen paha enää pysty. Se on kirkastettava, jotta se loisi näkyväisenkin ruumiin kirkkaaksi. Ensin liha voitettava ja sitten luotava kuolematon ruumis. Miten on mahdollista meidän syntisten ihmisten voittaa sielun puhtaus. Se on mahdotonta useiden uskontolahkojen mukaan, niin meidän kirkkommekin. Tämä johtuu kirkostamme vain siksi, että se itse kokouksissaan 4-, 5-, 6- ja 700-luvulla määritteli millainen usko on oleva. Niinpä se eräässäkin kirkolliskokouksessaan luopui ainoasta järkevistä pohjasta päästä eteenpäin kehityksessä: jälleensyntymästä. Sangen

vähänhän ihminen yhden elämän aikana voi edetä, mutta jos yhä uudestaan ja uudestaan saa pyrkiä, niin ei ole mahdotonta saavuttaa täydellisyttä. Buddha opetti jälleensyntymää. Kristillinen kirkko hylkäsi sen, joten täydellisyys kävi mahdottomaksi ja siitä seurasi, että oli turha myös pyrkiä siihen. Paha on voitettava, vaikka se on välttämätön, niin se on saatava palvelijaksi. Kuten tuli on hyvä palvelija, vaikka huono herra. Samoin paha on niin kauan paha kunnes olemme oppineet sen käytännön. Ensimmäinen ehto sen voittamiseksi on tieto siitä, missä on se tajunta, johon paha ei koske. Se tajunta, joka on pahan voittaja. Kaikki uskonnot puhuvat siitä, samoin ihmisten omatunto. On tajunta, Jumala, jokin elämä, jokin henki, joka on pahan yläpuolella. Se on juuri Jumala. Mikä on Jumala? Se on suuri tuntematon, joka on kaiken takana. Suuri rakkaus, Isä. Ja tässä Isässä elää ainainen poika, kuva, joka on saavutettava, josta heijastuu eri aurinkokuntain täydellisyys. Meidän aurinkokunnassamme se on täydellinen, taivaallinen ihminen, Kristus. Elävä täydellisyyskuva on ollut ennen kuin aurinkokunta, Kristus, Jumalan Poika oli ennen luomista, siitä kaikki luotiin. Ilman sitä ei mitään olisi. Se on Isän täydellisyystahto. Se on arkkitehdin elävä piirustus. Tämä on meidän turvamme. Jos olisimme ilman tätä, olisimme sattuman orjia. Olisimme pahan kahleissa, kun ei olisi normia. Jos on järkeä, täytyy olla ennakoita ihanne. Ja se ihanne elää. Se elää kaikissa. Se Jumalan elävä kuva, se on oleva kaikkialla, se on meissäkin siemenenä. Sen avulla me kasvamme sitä mukaa kun voitamme pahan. Aina on ollut Jumalan Poika ihmiskunnassa, mutta tuli aika, jolloin täydellisyys, Jumalan Poika astui ruumiissa keskuudessamme. Profeetoissa se oli kyllä puhunut, mutta ei koskaan niin täydellisenä kuin Jeesus Kristuksessa. Jos tahdomme kulkea suoraan voittoon, on valittava Kristus turvaksi. Ennen oli

Jumalan Poika taivaissa. Ja Buddha näytti jo, että Jumala on ääretön sääli ja viisauten, mutta Jeesus Kristus ilmensi Jumalaa rakkautena. Nyt voimme ymmärtää nämä asiat ja valitsemme Kristuksen, jos valitsemme Jeesus Kristuksen. Meidän on uskottava häneen Jumalan Poikana, joka ilmensi Kristusta.

Tulevaisuuden historia.

N:o 5

Inhimilliseen vapauteen pyrkiessä ja voiton sisäistä tietä kulkeakseen ihmisen I tehtävä, I askel on saada oikea käsitys uskosta. Ilman uskoa ei voi kulkea voiton tietä. Ilman uskoa ei voi nousta vapauteen. Usko usein on käsitetty määrättyjen oppien ja tietojen totena pitämisenä. Onhan uskoa, joka on määrättyjen opinkappaleiden totena pitämistäkin. Tavallisesti ihmiset, jotka puhuvat uskosta (näin uskonnolliset ihmiset), niin se on heille järjen vastakohta. Sanoihan Lutherkin nimenomaan, että järki on nakattava penkin alle. Vasta kun lakkaa itse ajattelemasta, vasta sitten voi uskoa. Minua (P.E:tä) miellytti kun kuulin kerran erään rabbiinin saarnaavan, että usko ei ole järjen kieltämistä. Itse asiassa ei todellinen usko, pysyvä usko, voi tulla, jos se perustuu järjen kieltämiseen. Vasta sitten kun järki tahtoo, että on uskottava, se tulee. Vasta kun ensin on epäillyt voi tulla usko. Jos jo lapselle opetetaan hyvää elämänymmärrystä, maailmankatsomusta, niin ei hän sitä saa oikein omakseen, ennen kuin läpikäy nuoruudessaan epäilyksen. Olemme pakotetut, omantunnon pakotuksesta, heittämään lapsuutemme uskon. Usein silloin joudumme materialismin valtaan. Muuta ei ennen ollutkaan panna tilalle. Vasta sitten, ehkä hyvinkin pian, kun huomaamme, että materialismi ei

kestä järjen valoa, syntyy vähitellen usko. Sitten toinen tai toinen elämänyymmärrys kirkastaa järkeä. Vasta sitten kun järkemme ilostuu syntyy lopullisesti usko, joka vähitellen sitten kirkastuu kirkastumisestaan. Usko siis syntyy ensin epäuskosta, eikä väärästä luottamuksesta. Eräs uskon puoli, jonka hyväksymme on usko Jumalaan. Ensin heitämme kyllä Jumalankin, mutta epäuskosta vähitellen havaitsemme, ettei ollenkaan ole järjetöntä uskoa Jumalaan, Elämän johtoon, Elämän rakkauteen, Elämän järkeen. Siis usko Jumalaan ilman määritelmiä. Usko Isään, jota ei lapsena voi määritellä, mutta jonka rakkauden tuntee. Isä tahtoo jotain lapsensa suhteen. Tarkoitus voi olla inhimillinen täydellisyys, kuten Jeesus Kristus sanoo. Tätä ei ole vaikea nyt uskoa, sillä täytyyhän tarkoitus olla kehitystä. Meidän ei ole vaikea uskoa, että se on täydellisyys. Jos vielä on intuitio kyky, näemme sen vielä, joten järkemme sen helposti silloin hyväksyy. Tämä taas johtaa välttämättä jälleensyntymiseen, sillä muutoin ei voisi olla elämän tarkoituksena, päämääränä täydellisyys. Ihminen käy täällä koulua ja edistyy luokka luokalta. Näin muodostuu vähitellen oikea uskon perusta. Kun on tämä oikea usko, voi lähteä kulkemaan voiton tietä. Synteineen ja puutteineen voi pyrkiä ja vähitellen saavuttaa vaikka kuinkakin vähän, josta sitten seuraavassa jälleensyntymässä on apua pyrkiessä edelleen. Siksi synnymme niin erilaisina, yksi pyrkii laiskemmin, toinen nopeammin. Ihminen kulkee tiellä kuin ikuinen vaeltaja. Kun ihminen on saavuttanut tämän uskon, on apuna Kristus, Jumalan Poika, Jumalan ihanne kuva. Oikea usko kohdistuu sitten juuri Kristukseen. Kun ihminen kulkee vapautta kohti, voiton tietä on usko juuri uskoa Kristukseen. Silloin luonnollisesti kysyy, mitä on tehtävä? Kuuluu mihin uskontoon tahansa ja on nähnyt täydellisyyskuvan omalta

mestariiltaan, meillä kristikunnassa, Jeesus Kristukselta, kysyy mitä vaadit? Jeesus Kristus on antanut 5 käskyä seurattavaksi. Edellä niitä on ”Rakasta Jumalaa ylinnä kaikkea, lähimmäistä niin kuin itseäsi”. Tämä on yhteiskäsky, pääkäsky, joka on kuin kaiken perusta ja sitten 5 käskyä, joita tulee koettaa noudattaa jokapäiväisessä elämässä. Niiden vaikutuksesta elämä tulee hänen eteensä todellisuutena. Hän joutuu sitten tekemisiin noiden kolmen kiusaajajoukon kanssa, saatanain, ahrimanien ja Luciferein kanssa. Ei hän kyllä tiedä, että tässä on kiusaajat, mutta hän tuntee vain, että kiusauksia tulee eteen ja että ne on voitettava. On taisteltava perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan. Perkele on juuri Saatana. Maailma on Ahriman ja oma lihamme on Luciferit. Jeesukselle nämä kiusaajajoukot tulivat kaikki 3 yhdellä kertaa. Hän oli sellainen persona, joka näytti miten on meneteltävä. Näin ei meille, vaan ne tulevat sirotellen, vähitellen. Ne on pyrkijän kuitenkin voitettava. I kiusaus: Jos olet Jumalan Poika, niin sano, että kivet muuttuisivat leiväksi. Kiusaaja sanoo ei vain paljas leipä riitä, tarvitset viihtyäksesi kaikenlaisia mukavuuksia. Sinun pitää nauttia sanovat Luciferit. Leipä ei siis vain ravinto, vaan kaikki keinot nautinnon saamiseksi, yhdellä sanalla rikkaus. Kun kiusaaja sanoo, muuta kivet leiviksi, tarkoittaa, että tulee itse muuttaa luonto kaikenlaiseksi nautinnoksi. Se on samalla kulttuurin luoja, keinot, jotka tekevät olemme mukavaksi ja hauskaksi, mutta samalla ne pitävät meidät nautitsijoina. Kaikki pyrkivät saavuttamaan paljon rahaa, jotta voisivat hankkia kaikkea kulttuuria. Itsessään auto, radio, lentokone j.n.e. ei ole paha, mutta ne voivat muuttua meille kahleiksi, jotka sitovat sielun. Silloin ne ovat pahoja ja vain silloin. Kullanhalu on Luciferin kiusaus. Minä tahdon vain kaunista, kaikkea sitä voin

paremmin saada, jos on rikkautta, tai se ja se lisätulo, tai voitto.

Omatunto, sydän, viisaiden neuvo sanoo kiusaus on voitettava, sillä se sitoo sydäntä, sielua. Pitää sydämessä osata vapautua kaikesta. Voitto on juuri siinä, että muistat, että ihmisen elämä ei ole vain leivässä, vaan jokainen sana, joka lähtee Jumalan suusta on elämää. Ihminen ei tiedä miltä kirkas vesi maistuu, kun aina on viiniä, ei miltä hapan leipä ilman voita, jos hänellä on aina herkkuvoileivät. Mutta hänen täytyy, jos tahtoo olla ihminen kääntyä sisäänpäin, kuuntelemaan hengen ääntä. Hänen täytyy avata sisimmän elämän portit. Vasta kun tulee nautinnoksi kieltäytymishalu, auttamishalu, hengen maailman katselu, inspiroivat aatteet, innoitukset, kun alkaa ottaa vastaan inspiratioita, kaivata Jumalan valoa, alkaa voittaa Luciferin kiusauksia. Alkaa etsiä Jumalan Valtakuntaa, kaikki muu muuttuu toisarvoiseksi, jää vain sisäisten arvojen eteen. Ihminen, joka jo pyrkii, ei kiusaukset luonnollisestikaan tule näin räikeissä muodoissa, vaan paljon hienompina. On vain halu jotain omistaa, mutta silloin täytyy sanoa: tulin paljaana, siksi ei mitään omistamista, vaan tahdon toimia maailmassa taloudenhoitajana. Ei rikkaana tarvitse heti luovuttaa omaisuuttaan, mutta hengessään täytyy osata luopua kaikesta. Rikas mies Jeesuksen vaatiessa ei osannut sydämessään luopua. Myöhempi korkeampi saavutus on luopua kaikesta. Jeesus ja Buddha saivat kaikesta luopua. Tolstoikin tahtoi niin tehdä, mutta ei vielä saanut. Kerjäläisaate on myöhempi aste, sillä kaiken täytyy olla syvää riemua, yksin luopuminenkin. Ihmisen tulee vain kysyä ensin Jumalalta, mitä minun tulee tehdä ja silloin Jumalan ääni sanoo: ole vain taloudenhoitajana, kunnes kerran koittaa aika, ettet tarvitse mitään omistaa.

II:ssa kiusauksessa perkele otti hänet mukaansa pyhään kaupunkiin ja asetti temppelin harjalle ja käski heittäytymään siitä alas. Tämä on ahrimaanien kiusaus. Se kiusaus kuiskaa: Sinä olet lahjakas, sinun pitää saavuttaa kunniaa, saavuttaa ihmisten myötätunto. Näytä ihmisille miten etevä olet. Ei sinun tarvitse mitään työtä tehdä, sinähän osaat jo kaikkea. Soitonihailija esim. tahtoisi tulla laulajaksi ja niittää laulullaan kunniaa, mutta ääni sanoo hänelle: sinulla on jo kaunis ääni, joten voit heti esiintyä. Toiset ihmiset uskovat, että näkymätön maailma kyllä auttaa kunhan vain aloittaa. Silloin ihminen syöksyy temppelin harjalta ja ei saa enkeleiltä apua. Kerran eräs filosofi piti esitelmän, jonka oli huolella valmistanut ja huomasi, että ihmiset pitivät siitä ja taputtivat sille. Silloin hän lupasi, että viikon perästä taas pidän esitelmän. Tällä kertaa ei hän kuitenkaan viitsinytkään erikoisesti valmistaa esitelmäänsä, vaan aikoi puhua vapaasti, sillä hän uskoi: koska teen näin hyvää, että autan ihmisiä valistavilla esitelmilläni, tottahan näkymättömät auttajat inspiroivat. Hän alkoi sitten esitelmänsä, mutta jo muutaman lauseen jälkeen puhui aivan ristiriitaisesti ja sitten ei enää keksinyt mitään. Syntyi piinallinen hiljaisuus, kunnes eräs kuulijoista ehdotti, että keskustellaan asiasta. Näin hän pelastui tilanteesta. Tässä hän kuitenkin aivan kuin putosi temppelin harjalta. Näin aina jos ajattelee, ettei tahdo työtä tehdä kunnian saavuttamiseksi. Se on Jumalan kiusaamista. Jos tekee työtä taidon tai pyhyiden saavuttamiseksi, katoaa samalla kunnian himo; kunnia on tavallaan nyt luonnollinen seuraus ponnistuksista. Jokainen suuri taiteilija, joka on niittänyt kunniaa ansiosta, on sängen kylmä ja välinpitämätön ihmisten kunnialle. Hän tietää, että voi olla sen arvoinen, koska on tehnyt paljon työtä, mutta hän ei ole ajatellut kunniaa, ainoastaan sitä kauneutta, jota tahtoo tuoda esille.

Tämä kiusaus tulee monenlaisessa muodossa, mutta on aina muistettava, että kaikki saavutus on tuleva ponnistusten perästä ja ikään kuin ansiosta.

III:ssa kiusauksessa perkele vie korkealle vuorelle ja sanoo: kumarra minua niin saat kaiken näkemäsi. Tämä kiusaus on vallanhimo. Ihminen tahtoo hallita. Luulee osaavansa paremmin hallita kuin muut. Jos ei tätä ole voittanut, niin silloin voi hetkeksi saavuttaa valtaa, mutta lankeemus on syvä. Tämän kiusauksen voittaa, jos aina sanoo ja vastaa kiusaukselle: ei minua ole pantu hallitsemaan, vain Jumalaa yksin haluan palvella. Alempi minä, tavallinen personallinen minä ei saisi hallita itseänsä tai muita, vaan ylempi itse, korkeampi Minä, Jumala meissä, tulee hallita. Muuten joudumme mustaan magiaan.

Nyt näiden valossa ajatellessamme uutta yhteiskuntaa, tulevaisuuden yhteiskuntaa, on siinä ensimmäisenä, kaiken pohjana oleva veljeys. Sisäistä vapautta käsiteltyämme olisi nyt ratkaistava, miten ulkonainen veljeys ja vapaus saavutettaisiin. Silloin on P.E:n näkemys, joka hänellä on aina ollut. Se näkemys on P.E:n uskomuksen mukaan todellisuuden pohjalta ja siksi ainoa ratkaisu yhteiskunnalliseen pulmaan. Ne ihmiset, jotka jo jossain määrin kulkevat voiton tietä, koettaisivat aloittaa uutta yhteiskuntaa maanpäällä. Ei irroittautumalla vanhasta yhteiskunnasta, vaan keskellä vanhaa siten, että liittyisivät yhteen, ei ainoastaan seurojen kannalle, jotka pitävät yhteisiä kokouksia, vaan myöskin juuri jokapäiväisessä elämässä. Siirtyisivät asumaan ja elämään yhdessä. Jossain kaupungissa olisi joukko teosofeja, jotka liittyisivät yhteen ja menisivät esikaupunkiin yhteen asumaan, enemmän työtä ja rahaa säästääkseen. Jokaisen on saatava aineellinen toimeentulonsa taatuksi. Toisilla nykyisin voi olla paljon huoneita ja toiset taas asuvat

ahtaudessa. Näin ei tässä yrityksessä saisi olla, vaan voiton tiellä kulkevilla veljillä olisi kutakuinkin tasa-arvoinen elämä. Tuloistaan maksaisivat sen verran, että se peittäisi menot asunnosta ja ruuasta. Jokaisella olisi kyllä vapaus pitää lisähuoneita ja lisäruokaa, mutta kaikilla olisi oleva minimivaatimukset. Kaikki tapahtuisi rakkaudesta. Tämä varmasti voitaisiin toteuttaa, jos ensin saataisiin se alulle pienessä mitassa. Sitten se vähitellen syöpyisi suuremman yhteiskunnan mieliin. Jo sillä välin kun yritystä pyrittäisiin toteuttamaan, syntyisi Suur-Eurooppa ilman rajoja ja yhdellä rahalla, silloin paremmin ymmärrettäisiin, että kaikki on käyvä veljeyden pohjalla. Ne ihmiset, jotka ovat henkisesti heränneet, ovat kutsutut alkamaan uutta elämää yhteiskunnallisestikin uutta. Veljeys on nyt otettava lukuun maanpäällä. Luontokin on pahoillaan ihmisten hirveästä itsekkyydestä. Meistä itsestämme siis lähiaikoina on riippuva haluammeko nousta vai sortua.